

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-1476

19/10/2021

ქ. თბილისი

ქ. რუსთავში, შპს „ფერო ელოს ფროდაქშენის“ ფოლადის სადნობი ინდუსტრიული ლუმელების მოწყობისა და ექსპლუატაციის სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

შპს „ფერო ელოს ფროდაქშენის“ მიერ გზშ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ქ. რუსთავში, მშვიდობის ქუჩა №7-ში ფოლადის სადნობი ინდუსტრიული ლუმელების მოწყობისა და ექსპლუატაციის სკრინინგის განცხადება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ფოლადის სადნობი ინდუსტრიული ლუმელების მოწყობა დაგეგმილია ქ. რუსთავში, მშვიდობის ქ. №7-ში, კომპანიის საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ს/კ: 02.05.03.372; GPS კოორდინატები: X-502360.00; Y-4600370.00). საპროექტო ტერიტორიის ფართობი შეადგენს 4391.75 მ²-ს და მოქცეულია სამრეწველო ზონაში. უახლოესი საცხოვრებელი სახლი საწარმოდან დაშორებულია 300 მეტრით, ხოლო ზედაპირული წყლის ობიექტი, მდინარე მტკვარი - 1480 მეტრით. საწარმოს სამხრეთ-დასავლეთის მხრიდან ესაზღვრება შპს „ვესტას“ საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთი, სადაც განთავსებულია შპს „ნიკა 2004“-ის ლითონდამამუშავებელი და სამჭედლო საამქრო. ჩრდილო-დასავლეთის მხრიდან, 80 მეტრში განთავსებულია სს „ყაზბეგის“ ლუდის კომბინატი, ხოლო ჩრდილოეთით გადის რკინიგზის ჩიხი.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმოში იგეგმება ორი ერთეული ინდუსტრიული ლუმელის მოწყობა, რომლებიც იმუშავებენ მონაცვლეობით (როცა ერთი ფუნქციონირებს, მეორე ლუმელი სარემონტო რეჟიმშია). ლუმელის სარემონტო რეჟიმში ყოფნისას ხდება მათი მოტკეპნა სპეციალური ცეცხლგამძლე მასალებით. მოტკეპნილი ლუმელები იდება 2 მმ სისქის ლითონის თარგში. ლუმელების 3600 საათის მუშაობის პირობებში, წლიურად წარმოებული იქნება 7200 ტონა ფოლადი. ნედლეულად გამოყენებული იქნება რკინის ჯართი. წარმოდგენილ დოკუმენტაციაში განხილული არ არის საწარმოსათვის საჭირო ნედლეულის და წარმოებული პროდუქციის ტრანსპორტირების მარშრუტი და გრაფიკი, შესაბამისად, სატრანსპორტო ნაკადებზე ზემოქმედების კუთხით, აღნიშნული საკითხები საჭიროებს დამატებით შესწავლასა და შეფასებას.

ტექნოლოგიური პროცესის თანახმად, შემოტანილი ჯართის დამუშავება (დაჭრა) მოხდება ბუნებრივი აირისა და ჟანგბადის გამოყენებით, აირული ჭრის აპარატით. ლუმელებში ჩასატვირთად ჯართი დაიჭრება შესაბამის ზომებად. გამდნარი ფოლადის ჩამოსხმა მოხდება 2-ტონიან სპეციალურ კოვში, რომელიც შიგნიდან აიგება სპეციალური ცეცხლგამძლე მასალით - ქვიშისა და ბენტონიტის თიხის ნარევით. კოვშიდან თხევადი ფოლადის ჩამოსხმა მოხდება ცეცხლგამძლე მასალით დამზადებულ ან თუჯის

კოკილებში. კოკილებიდან ამოღებული გაცივებული ფოლადი წარმოადგენს საბოლოო პროდუქტს, რომლის შემდგომი დამუშავება საწარმოში არ იგეგმება.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმოში ასევე გათვალისწინებულია საყალიბე და საკოპე უბნების მოწყობა. საყალიბე უბანზე ყალიბები დამზადდება მანქანური წესით, ხოლო აწყობილი ყალიბები დაიდება გორგოლაჭებიან კონვეიერზე. საყალიბე ნარევი მომზადდება შემდეგნაირად: ნახმარ საყალიბე ნარევს დაემატება 10-12% ახალი საყალიბე ქვიშა, ბენტონიტი და წყალი, საჭიროების მიხედვით. საყალიბე ქვიშას დაემატება ბენტონიტი, წყალი და შემდგომ დამუშავდება საყალიბე მანქანაში. ყალიბებში ჩამოსხმული სხმულები გაცივდება, რის შემდეგაც მოხდება სხმულის და საყალიბე ქვიშის განცალკევება. სკრინინგის განცხადების მიხედვით, საკოპე უბანი გათვალისწინებულია კოპების დასამზადებლად, სხმულის შიდა სიღრუეების ფორმირებისათვის. კოპების დასამზადებლად გამოიყენება ახალი საყალიბე ქვიშა და ეპოქსიდური შემკვრელი, რომელიც დამზადდება ამრევში.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, წყალი საწარმოში გამოიყენება სასმელ-სამეურნეო, საწარმოო და სახანძრო მიზნებისათვის. სასმელ-სამეურნეო მიზნებისათვის საწარმო წყალს იღებს ადგილობრივი წყალმომარაგების სისტემიდან. საწარმოო მიზნებისათვის წყალი გამოიყენება ინდუსტრიული ღუმელების გაცივების დროს, რომლის შექმნა მოხდება რუსთავის აზოტის ქარხნიდან. გაცივების სისტემა იქნება ბრუნვით რეჟიმში, რომლისთვისაც გათვალისწინებულია 1 მ³-იანი რეზერვუარი. დანაკარგების შესავსებად ყოველდღიურად მოხდება 5 ლიტრი წყლის დამატება. წყლით გაცივების და მზრუნავი ციკლის გამოყენება გამორიცხავს წყლის რეზერვუარის დაბინძურების შესაძლებლობას და განაპირობებს წყლის ეკონომიურ ხარჯვას.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოიქმნება სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო და სანიაღვრე ჩამდინარე წყლები. სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლის ჩაშვება დაგეგმილია ქ. რუსთავის საკანალიზაციო სისტემაში, ხოლო სანიაღვრე წყლების - ქ. რუსთავის სანიაღვრე სისტემაში. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმოო ტერიტორიიდან წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების დაბინძურების რისკი მოსალოდნელი არ არის, რადგან საწარმოო პროცესი მიმდინარეობს გადახურულ შენობაში.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, საწარმო მდებარეობს ანთროპოგენური ზემოქმედებით სახეცვლილ სამრეწველო ზონაში. საპროექტო ტერიტორიაზე არ არის გავრცელებული მნიშვნელოვანი, მათ შორის საქართველოს წითელი ნუსხით დაცული სახეობები. ამასთან, არ არის მოსალოდნელი მცენარეულ სახეობებზე რაიმე სახის ზემოქმედება. საპროექტო ტერიტორია არ მდებარეობს დაცული ტერიტორიებისა და კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების სიახლოვეს.

საწარმოს გააჩნია გაფრქვევის 4 წყარო: ფოლადის სადნობი ინდუსტრიული ღუმელი, ინდუსტრიული ღუმელიდან ჩამოსხმა, ამონაგების მომზადების უბანი და ჯართის დაჭრა აირული ჭრის აპარატით.

ობიექტის ექსპლუატაციისას ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა შემდეგი მავნე ნივთიერებები: არაორგანული მტვერი, რკინის ოქსიდი, აზოტის დიოქსიდი, მანგანუმის ორჟანგი, ნახშირჟანგი, ქრომი, თუთიის ოქსიდი, ტყვია და მისი ნაერთები, ნიკელი მეტალური, კადმიუმის სულფატი, დარიშხანი, სპილენძის ოქსიდი, ვერცხლისწყალი, შედუღების აეროზოლი. მტვრის ემისიების შესამცირებლად მოხდება არანაკლებ 90% ეფექტურობის მქონე ჰაერგამწმენდი სისტემის მოწყობა. დნობის ტექნოლოგიური პროცესის დროს გამოყოფილი დამტვერიანებული აირების ლოკალიზაციის მიზნით, ინდუსტრიული ღუმელებისათვის დამონტაჟდება ერთიანი გამწოვი სისტემა, რომელიც მიერთებული იქნება ციკლონზე. აირმტვერნარევი ატმოსფეროში გაიფრქვევა, ციკლონის

გავლით, 12 მეტრი სიმაღლის და 0.8 მეტრი დიამეტრის მქონე მილით. სკრინინგის განცხადებაში არ არის დაკონკრეტებული ჰაერგამწმენდის მოდელი ან/და საპასპორტო მონაცემები, შესაბამისად, რთულია მსჯელობა მტვერდამჭერი სისტემის ეფექტურობის შესახებ.

ხმაურის წარმოქმნის ძირითად წყაროს ექსპლუატაციის პერიოდში წარმოადგენს სატრანსპორტო ოპერაციები, ჯართის მიღება-დასაწყობება, დაჭრა და გადაზიდვა ღუმელში მიწოდების უბანზე. საწარმოში დამონტაჟებული დანადგარების ხმაურის დონე, რომლებიც წარმოადგენენ ხმაურის წყაროს, თითოეული მათგანისათვის არ აღემატება 80 დეციბელს, ხოლო ხმაურის ჯამური დონე კუმულაციური ერთობლივი ზემოქმედებით შეადგენს 85 დეციბალს.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში მოსალოდნელია საყოფაცხოვრებო და საწარმოო ნარჩენების წარმოქმნა. საყოფაცხოვრებო ნარჩენები (დაახლოებით 18.25 მ³/წელი) განთავსდება საწარმოს ტერიტორიაზე განთავსებულ კონტეინერებში და ხელშეკრულების საფუძველზე, პერიოდულად, გატანილი იქნება ადგილობრივი კომუნალური დასუფთავების სამსახურის მიერ მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, სამშენებლო და სარემონტო სამუშაოების ჩატარებისას მეტალის წარმოქმნის შემთხვევაში, მისი ნედლეულად გამოყენება მოხდება ინდუქციურ ღუმელში. საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში, მტვერდამჭერში დაჭერილი მასა, შეგროვების შემდეგ გადაეცემა აგლომერაციის საამქროებს, ხოლო შეცხოების შემდეგ გამოყენებული იქნება ფეროშენადნობების ღუმელებში ნედლეულად. საბურავების, რეზინის ნაკეთობების და სხვა ელასტომერების ნარჩენები, ასევე, პლასტიკისა და სხვა შესაფუთი მასალის ნარჩენები, წარმოქმნის შემთხვევაში, აღდგენის მიზნით გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციებს. ფოლადის სადნობ ღუმელებში წარმოქმნილი წიდა, რომელიც გამოიყენება ცემენტის წარმოებისას დანამატების სახით, დროებით დასაწყობდება საწარმოს ტერიტორიაზე და შემდგომ მისი რეალიზაცია მოხდება ცემენტის წარმოების საამქროებში. სკრინინგის განცხადებაში ასახული არ არის ფოლადის სადნობ ღუმელებში წარმოქმნილი წიდის რაოდენობა და ასევე დეტალურად არ არის განხილული მისი შემდგომი მართვის საკითხები. ამასთან, წარმოდგენილ დოკუმენტაციაში დაზუსტებას საჭიროებს საწარმოს მოწყობის პროცესში ჩასატარებელი სამშენებლო სამუშაოების შედეგად წარმოქმნილი სამშენებლო ნარჩენები და მისი შემდგომი მართვის საკითხები.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმოს მშენებლობის პერიოდში მიწის სამუშაოების წარმოებისას მოხსნილი ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა კანონმდებლობის დაცვით დასაწყობებული იქნება საწარმოში, თუმცა დოკუმენტში სრულყოფილად არ არის განხილული ნიადაგზე და გრუნტის წყლებზე მოსალოდნელი ზემოქმედების საკითხები.

სკრინინგის განცხადებაში აღნიშნულია, რომ საწარმოს სამხრეთ-დასავლეთის მხრიდან ესაზღვრება შპს „ვესტას“ საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთი, სადაც განთავსებულია შპს „ნიკა 2004“-ის ლითონდამამუშავებელი და სამჭედლო საამქრო. ამასთან, მონაცემების ელექტრონული გადამოწმებით დგინდება, რომ საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ ასევე ფიქსირდება სხვადასხვა საწარმოო ობიექტები, შესაბამისად, პროექტის განხორციელებით მოსალოდნელია კუმულაციური ზემოქმედება ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის, ხმაურის გავრცელების, ნარჩენების წარმოქმნისა და სატრანსპორტო ნაკადებზე ზემოქმედების კუთხით. აღნიშნულიდან გამომდინარე, კუმულაციური ზემოქმედების საკითხი საჭიროებს დამატებით შესწავლას და შეფასებას.

დაგეგმილი ფოლადის სადნობი ინდუქციური ღუმელების მოწყობის, ასევე ექსპლუატაციის დროს მოსალოდნელია ატმოსფერულ ჰაერზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება. ამასთან სკრინინგის ანგარიშში, არ არის ინფორმაცია ფოლადის სადნობ ღუმელებში წარმოქმნილი წიდის რაოდენობისა და მისი მართვის შესახებ, არ არის აღწერილი მტვერდამჭერი სისტემისა და მისი ეფექტურობის საკითხები, საკმარისად არ არის წარმოდგენილი საწარმოს მოწყობის პროცესში ჩასატარებელი სამშენებლო სამუშაოები და ამ სამუშაოების შედეგად გარემოს ცალკეულ კომპონენტებზე (მათ შორის, ატმოსფერული ჰაერი, ნიადაგი, ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლები) მოსალოდნელი ზემოქმედების საკითხები. ამასთან, დასაზუსტებელია ინდუქციური ღუმელების წარმადობა და ტექნიკური მონაცემები. შესაბამისად, აღნიშნული საკითხები, საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, საჭიროებს დამატებით შესწავლას.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება მიმდინარე წლის 25 სექტემბერს გამოქვეყნდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და რუსთავის მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო დაფაზე. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით სამინისტროში წარმოდგენილ იქნა სამოქალაქო მოძრაობა „გავიგუდეთ“ შენიშვნები, რომელიც ეხება სკრინინგის არასრულყოფილად შესრულებას, კერძოდ, კუმულაციური ზემოქმედების დამატებითი შესწავლის საჭიროებას, მტვერდამჭერი სისტემისა და მის ეფექტურობას, სანიაღვრე და გრუნტის წყლების დაბინძურების თავიდან აცილების მიზნით სანიაღვრე სისტემის მოწყობის შესახებ ინფორმაციის არარსებობას, დაგეგმილი საქმიანობის შესაძლო ზემოქმედების ხასიათის, ხარისხის და კომპლექსურობის არასაკმარისად შეფასებას, ასევე, სხვადასხვა მნიშვნელოვანი ინფორმაციების სკრინინგის განცხადებაში არარსებობასა და გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ჩატარების საჭიროებას.

სკრინინგის განცხადების შესწავლით დგინდება, რომ ქ. რუსთავში მშვიდობის ქუჩა №7-ში ფოლადის სადნობი ინდუქციური ღუმელების მოწყობა და ექსპლუატაცია თავისი მასშტაბის, სპეციფიკისა და კომპლექსურობის გათვალისწინებით, გამოიწვევს მნიშვნელოვან ზემოქმედებას გარემოზე.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის და ამავე კოდექსის II დანართის მე-4 პუნქტის 4.1 ქვეპუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ შპს „ფერო ელოის ფროდაქშენის“ ფოლადის სადნობი ინდუქციური ღუმელების მოწყობა და ექსპლუატაცია **დაექვემდებაროს** გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. შპს „ფერო ელოის ფროდაქშენი“ ვალდებულია უზრუნველყოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლით დადგენილი სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ფერო ელოის ფროდაქშენს“;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ფერო ელოის ფროდაქშენის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და რუსთავის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;

6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

გიორგი ხანიშვილი

მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი

